ГРАДИНАРЯТ НА БУРЕНИТЕ
сценарий

Вечер. Стара каравана насред гола поляна. Прозорчето свети и примигва.
В караваната на старо изтърбушено канапе седи Градинаря и си подръпва от наргиле. Пред него – ретро телевизор. На екрана примигва развален образ на „снежинки“. До Градинаря на малко столче седи Къртицата.

ГРАДИНАРЯ
От сутрин до вечер само сняг дават.
А през живота си не съм виждал нито една снежинка!

Градинаря подава мундщука на Къртицата. Тя си дръпва и издишва облак дим с форма на снежинка.

Тъмна бърлога под земята. Примигва лампа. Къртицата се е покатерила на висока стълба. Бърника сред педантично подредени рафтове с всевъзможни буркани и стъкленици, пълни със семена и луковици. На всичките има етикети с нарисувано растение. Боб, грах, царевица, цвекло, лале...

КЪРТИЦАТА (на себе си)
Беше тук някъде…

Пресяга се към опушен буркан на последната лавица. Стълбата се заклаща и всички падат – първо Къртицата, върху нея стълбата и накрая бурканът. Къртицата ловко го улавя във въздуха, миг преди да се разбие в земята. Разглежда внимателно и избърсва праха от стъклото – на етикета е нарисувана снежинка.

Ден. В караваната на Градинаря. В средата на пода – капандура. Градинаря хърка.
На капандурата се почуква.

КЪРТИЦАТА (приглушено)
Спиш ли!

ГРАДИНАРЯ
И спя, и съм буден.

КЪРТИЦАТА
Бих влязъл, ако си буден…

ГРАДИНАРЯ
Ако влезеш, със сигурност ще стана буден!

КЪРТИЦАТА
Тогава влизам.

Капандурата на пода се отваря – влиза Къртицата с буркана в ръце. Железният капак се затваря с трясък. Къртицата подскача. Градинаря невъзмутимо дреме на канапето.

КЪРТИЦАТА
Виж какво открих! Можем да си посадим сняг!

Къртицата подава на Градинаря буркана с нарисуваната на етикета снежинка. Градинаря го взима и оглежда от всички страни. Разклаща го, надниква вътре – на дъното се търкаля само едно семенце. Разглежда внимателно етикета.

ГРАДИНАРЯ
Има инструкции.

КЪРТИЦАТА (нетърпеливо)
Какво пише?

Градинаря, видимо заинтригуван, чете етикета.

ГРАДИНАРЯ
Изкопайте дупка в земята. Посадете семето.
Поливайте редовно и пазете от кози.
Вятърът ще свърши останалото вместо вас.

Ден. Двор. Наоколо няма нищо – суха земя, тук-там стърчат колчета.
Двамата приятели вървят през двора. Градинаря носи лопата, а Къртицата едвам влачи тежкия за нея буркан. Градинаря рязко спира и забива лопатата в земята.

ГРАДИНАРЯ
Ето тук ми се струва подходящо.

КЪРТИЦАТА (спира уморена и задъхана)
С какво е по-различно от там?

ГРАДИНАРЯ
С това, че ние сме ТУК.

КЪРТИЦАТА (диша тежко, на себе си)
Нямаше ли по-близко ТУК?!

ГРАДИНАРЯ
Мисля, че копаенето на дупка е кьртича работа...

Кьртицата си слага специалните ръкавици за копаене и започва да рие. Градинаря пуска семето в дупката. Кьртицата запълва дупката и двамата отъпкват пръстта, докато я изравнят. Градинаря слага буркана отгоре.

КЪРТИЦАТА
Така. И сега какво?

ГРАДИНАРЯ
Трябва да поливаме РЕДОВНО. И да пазим от КОЗИ.

КЪРТИЦАТА
Но ние нямаме кози.

ГРАДИНАРЯ
Значи трябва да намерим.

Кьртицата се „гмурва“ под земята.

КЪРТИЦАТА (с ехо изпод земята)
Ти намери кози, а аз ще донеса вода.

Под земята. Тъмен вертикален тунел, който стига до по-широка галерия, цялата в тръби и кранове. Кьртицата с мъка завърта огромен кран, после със засилка отваря щранг и се изкачва обратно на повърхността пред грамадна старинна дворна чешма с помпа. Кьртицата се залюлява на лоста

и с усилие започва да помпа. От чучура едвам-едвам се процежда една капка, която с дрънчене пада в кофата под него. Пада втора капка, после трета и така, докато кофата се напълни. Къртицата влачи тежката кофа през двора. В далечината стоят и втренчено я наблюдават няколко кози. Къртицата излиза от кадър, в този момент от чешмата шурва вода.

Ден. Вертикален тунел под земята. Къртицата почуква на капандурата.

КЪРТИЦАТА
Спиш ли?

ГРАДИНАРЯ
И спя, и съм буден.

КЪРТИЦАТА
Как така едновременно и спиш, и си буден!?

ГРАДИНАРЯ
Докато не отвориш вратата, съм и буден, и спя.

Къртицата отваря вратата на пода и надниква в караваната. Градинаря дреме на канапето.

КЪРТИЦАТА
В буркана има нещо… Най-добре ела да видиш сам.

Къртицата и Градинаря излизат навън. Къртицата нетърпеливо повдига буркана – от земята се подава зелен стрък с остър връх.

ГРАДИНАРЯ
Изобщо не прилича на сняг. Сигурно още не е готов.

КЪРТИЦАТА
Значи трябва да го полеем, за да порасне по-бързо.

Градинаря изчезва за миг и се връща с дълъг маркуч. Полива стръкчето. Двамата гледат втренчено как малката локвичка попива в земята. Козите надничат зад раменете им и с интерес наблюдават случващото се. Щом ги забелязва, Къртицата бързо захлупва стръкчето с буркана и сяда отгоре.

КЪРТИЦАТА (към Градинаря)
Ти ще го поливаш, а аз ще го пазя от козите.
После аз ще го пазя, а ти ще поливаш.

Докато пази, Къртицата брои козите.

КЪРТИЦАТА
Една коза, две кози, три кози, десет хиляди…

Нощ. Звездно небе. Къртицата седи върху буркана. Брои и потъва в сън.

КЪРТИЦАТА (несвързано)
… двеста и шест на хиляда кози, един милион…

Звездите започват да мигат като „снега“ на телевизора. Къртицата върви с изправени напред лапи. Козината ѝ сега е на райета, като пижама. Корени израстват бързо и изпълват екрана.

Ден. Градинаря стои пред каравaната и се почесва по брадата. Цялата поляна е в къртичини.
Къртицата се появява от една от къртичините и започва притеснено да я заравнява с крак.

КЪРТИЦАТА
Това аз ли го направих?
Ужасно съжалявам, имах тежка нощ!

ГРАДИНАРЯ
Няма проблем! Ти си къртица, в природата ти е.

КЪРТИЦАТА
Сега ще ги поправя…

Къртицата със скокове заравнява бабуните в двора. Спира се в дебел дънер насред полето. Стръкчето е съборило буркана и е пораснало високо. Върхът му се губи в небето, вижда се само стъблото.

КЪРТИЦАТА (притеснено посочва дънера)
Виж колко е пораснало!

ГРАДИНАРЯ
Значи скоро ще падне сняг…

Нощ. Къртицата спи в легълцето си под земята. От тавана с пращене израства корен и посипва къртицата с пръст. Тя се сепва.

Сутрин е. Къртицата излиза изпод земята в подножието на ствола. Чува се подрънкване на чанове. Стъблото е толкова високо, че върхът му се губи в облаците. По него нагоре се катерят козите.

В караваната. Градинаря похърква на канапето. Силни удари по вратата на пода. Градинаря не трепва.

КЪРТИЦАТА (припряно)
Спиш ли?

ГРАДИНАРЯ
И спя, и съм буден…

КЪРТИЦАТА (припряно)
Бързо! Козите ще изядат снега!

Чува се подрънкване на чанове. Двамата стоят в подножието на стъблото.

ГРАДИНАРЯ
Не виждам никакви кози.

КЪРТИЦАТА
Не виждаш, защото вече са на върха!

Градинаря разклаща стъблото и обрулва козите едно по една.

КЪРТИЦАТА
… четири, пет, шест…

Падналите по гръб кози се изправят и хукват, блеейки, навън през оградата.

ГРАДИНАРЯ

Готово! Сега остана да чакаме вятъра.

Ден. Из цялата поляна стърчат пръчки, на тях висят вятърни чорапи. Безветрие. Къртицата се е покатерила на стълба и духа в отвора на един от чорапите, той се издува и пак увисва надолу.

КЪРТИЦАТА (вика)
Работи!
Странно! Всичко работи. Какво не е наред!?

Градинаря поставя ветропоказател на покрива на караваната. Завърта перката с пръст. Тя се върти известно време и постепенно спира.

ГРАДИНАРЯ
Вятърът… Вятърът не работи.
А в инструкциите пишеше, че ТОЙ ще свърши всичко вместо нас!

Под земята. В бърлогата си Къртицата търси нещо, като почти цялата е влязла в един стар скрин. Намира прашасало портативно радио. Носи го на градинаря.

ГРАДИНАРЯ
Нещо?

КЪРТИЦАТА (подава му радиото)
Нищо. Дай да чуем прогнозата…

Градинаря върти копчето – нито звук.

ГРАДИНАРЯ (с раздразнение)
Не работи.
И вятърът не работи, и радиото не работи…

Къртицата изчезва под земята и се връща с огромно електрическо фенерче. Изважда батерията от фенера и я дава на Градинаря. Той я слага в радиото, което веднага започва да пращи. Намества станцията. Чува се прогнозата. Глас съобщава за пълно безветрие. Къртицата поглежда към празната дупка на фенера.

КЪРТИЦАТА

После ще я върнем обратно, нали?!

ГРАДИНАРЯ
Чу ли – пълно без-ве-три-е…

Къртицата и Градинаря седят омърлушени на покрива на караваната, загледани в неподвижните чорапи. Вятър няма. Един от чорапите потрепва за миг и пак увисва.

КЪРТИЦАТА
Ето!... Не…

Вечер. Под земята Къртицата седи върху леглото си. Цялата ѝ бърлога е изпълнена с коренища, които продължават да растат.

КЪРТИЦАТА (на себе си)
Не биваше да го поливаме толкова!
Ако продължи да расте, ще трябва да си търся нова къща…

В караваната на Градинаря. Капандурата на пода се отваря и оттам надниква Къртицата.

КЪРТИЦАТА
Спиш ли?

ГРАДИНАРЯ
И спя, и съм буден!

КЪРТИЦАТА (изнервена)
Аз пък не мога да заспя.
Чувствам се като в капан за къртици.

Влиза. Капакът на капандурата се затваря с трясък. Къртицата подскача, Градинаря е невъзмутим.

КЪРТИЦАТА (сочи към капака)
Не те ли притеснява? Би могъл да го поправиш…

ГРАДИНАРЯ (вяло, между другото)
Това е аларма.

КЪРТИЦАТА (обидено)
Аларма срещу мен?!

ГРАДИНАРЯ (спокойно)
Не е срещу теб, а срещу някой ВЪНШЕН…

КЪРТИЦАТА (ядосано)
Тук външни няма, това е вътрешна врата!

ГРАДИНАРЯ
Ела да погледаме телевизия…

КЪРТИЦАТА (сърдито)
Не, благодаря! Лягам си!

Къртицата прекосява помещението и отваря външната врата на караваната. Поглежда през рамо и сочи капандурата.

КЪРТИЦАТА (сърдито на излизане)
Ей онова там е ВЪТРЕ, а това тук е ВЪН!

Къртицата затръшва вратата и изчезва със скок под земята.

ГРАДИНАРЯ
ВЪТРЕ… ВЪН… Какво значение има…

Вечер. В градината. Луна, звезди. Стъблото сияе на лунната светлина. Нищо не помръдва.

Под земята. Къртицата гаси лампата и си ляга.

КЪРТИЦАТА (сърдито)
Външен…! Пфу!

Нощ. Духа силен вятър. Дрънчат звънчета. И все по-силно и силно звънят камбаните и се веят чорапите.

В караваната Градинаря е задрямал в своето канапе пред телевизора. На екрана примигва развален образ на „снежинки“. Цялата каравана скърца и

се тресе от вятъра. Вратата на пода се открехва и оттам се подава Къртицата.

КЪРТИЦАТА (надвиква скърцането)
Спиш ли-и-и?

ГРАДИНАРЯ
Нито спя, нито съм буден.

КЪРТИЦАТА
Вятърът дойде!

Двамата изскачат навън. Камбанките дрънчат като луди. Ветропоказателят се върти на пълни обороти, а чорапите всеки момент ще откъснат. Стъблото се люлее.

Къртицата (по пижама) и Градинаря (по пантофи) трескаво привързват разлюления ствол с въже към забит в земята кол. Вятърът е толкова силен, че ще ги отвее. Двамата здраво се държат за ствола и се ветреят досущ като чорапите. Спалната шапчица на Къртицата отлита. Отлитат чорапите, отлита Градинаря, отлита Къртицата, а след нея козите и накрая от небето се откъсва луната и също отлита. Завалява сняг. Тишина.

Ден. Навън снегът вали. Вали, вали, вали. Всичко е бяло – карабаната, градината, оградата, къртичините.

Вертикална панорама над облаците по стъблото. На върха му се полюшва семенника на изветрено глухарче. Едно последно пухче-снежинка се откъсва и полита надолу.

В караваната. През прозореца навън снегът вали и вали. Двамата приятели седят щастливи и доволни и пушат наргиле пред телевизора. На екрана – сняг.

ГРАДИНАРЯ (доволен)
У-у-у-у! Добре ни се получи!

КЪРТИЦАТА
Съвсем като истинско!

КРАЙ